

Veebruaris tasuti 14,3 protsenti rohkem makse kui mullu samal kuul

Rahandusministeerium

Postitaja:

Postitatud : 16.04.2019 12:09:55

Maksu- ja tolliametile tasuti veebruari eest 524,4 miljonit eurot maksutulust, mida on 14,3 protsenti rohkem kui mullu samal kuul.

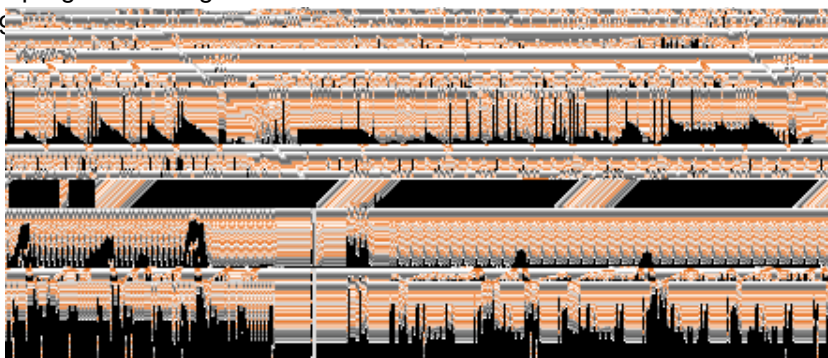
Veebruari maksude kogutulu kasvul mullusega võrreldes oli kaks peamist põhjust. Esiteks tagastati tänava veebruaris tulumaksu vähem kui möödunud aastal samal ajal. Seetõttu oli ka füüsilise isiku tulumaksu laekumine suurem kui eelmisel aastal sama ajaga. Teiseks avaldas mõju bensiini ja alkoholi aktsiisimäärade tõus möödunud aasta alguses: müüjad varusid madalama aktsiisimääraga kütust ja jooki enne bensiiniaktsiisi tõusu jaanuari alguses ja alkoholi aktsiisimäärade tõusu veebruari alguses. Seetõttu oli aktsiisitulu suurem madalamate määrade kehtimise viimase kuu arvel ja väiksem veebruaris, kui kehtisid uued määrad ja jaeklientidele müüdi eelkõige aktsiisitõusude eel madalama määraga varutud kütust ja alkoholi. Juriidilise isiku tulumaksu laekumine oli veebruaris erasektori dividendide tulumaksu vähenemise tõttu 6 miljonit eurot väiksem. 2019. aasta kahe esimese kuuga on riigieelarvega aastaks kavandatud maksutulust saadud 15,1 protsenti (vt tabelit allpool), mis ületab veidi eelmise aasta sama näitaja taset. Muutused aktsiisikaupade varumises ehk etteostudes, mida tehakse enne aktsiisimäärade tõusu, mõjutavad oluliselt kogu maksulaekumise aastatevahelist võrdlust, mistõttu avame põhjalikumalt aktsiisidega seonduvat.

Aktsiiside deklareerimine on stabiilne Aktsiisitulu tasuti tänava veebruari eest kokku 80,5 miljonit eurot ehk 24,2 protsenti vähem kui 2018. aasta veebruaris. Kahe kuu kokkuvõttes on aktsiise tasutud 3,3 protsenti vähem kui eelmise aasta samal perioodil. Veebruari aktsiisitulu võrdlust mõjutavad kõige enam aasta tagasi toimunud aktsiisikaupade varumine, muutused tarbimises ning piirikaubandus. Aktsiisikaupade tarbimise muutust peegeldab deklareeritud kogus, mida on korrigeeritud varudega. See tähendab, et toodete etteost, mis toimub enne aktsiisimäärade tõusu, on arvestatud perioodi, mil toode jõuab tõenäoliselt lõpptarbijani. 2018. aastal oli kange alkoholi varudega korrigeeritud deklareeritud kogus 18,4 protsenti ning õlle kogus 29 protsenti väiksem võrreldes aasta varasemaga. 2019. aasta esimestel kuudel on deklareeritud kogus püsinud ootuspärasel tasemel. Sarnane seis on sigarettidega, kus eelmisel aastal vähenes varudega korrigeeritud deklareeritud sigarettide maht 8 protsenti ning selle aasta esimeste kuude deklareerimine vastab ootustele. Diislikütuse müük 2018. aastal Eestis kasvas vastavalt 5,6 protsenti, kuid bensiini deklareerimine vähenes 5,3 protsenti. Sarnane trend on jätkunud ka 2019. aasta esimestel kuudel, kui kahe kuuga on deklareeritud 2,8 protsenti enam diislikütust kui aasta varem ning bensiini kogus näitab väikest langust.

Alkoholi Läti piirikaubanduse kasv on pidurdunud 2019. aasta esimeste kuude Läti piiriülese statistika andmetel on olukord võrreldes eelmise aastaga alkoholi osas stabiliseerumas, kuigi müügistruktuur on suurenenud õlle kasuks. Alkoholi Läti piirikaubanduse kasv pidurdub märtsis veelgi, kuna Lätis tõsteti alates esimesest märtsist alkoholiaktsiisi. Selle tulemusel on tõusnud ka alkoholsete jookide hinnad piiripoodides. 2018. aasta seisuga on Läti liikunud 23,5 protsenti Eesti legaalsest alkoholi müügist ning kütuse Läti ja Leedu täiendavad ostud moodustasid 7,2 protsenti vedelkütuste tankimise mahust.

Kuise aktsiisitulu varudest tingitud suur kõikumine teeb võrdluse aastate vahel keeruliseks Käesoleval aastal ei tõstetud alkoholi- ja kütuseaktsiise, kuid endiselt on päevakajaline aktsiisikaupade varumise mõju maksulaekumistele. Vastavalt seadusele makstakse aktsiisi selle määra alusel, mis kehtib maksukohustuse tekkimisel ehk aktsiisikauba tarbimisse lubamise päeval.

Aktsiisikaupa, mida on lubatud tarbimisse enne aktsiisitõusu, võib üldreeglina müüa vana määra alusel varude lõppemiseni. Eelnevast tulenevalt soetavad paljud ettevõtted enne aktsiiside tõusu varusid eesmärgiga kasumit optimeerida. Varude maht on piiratud vaid tubakatoodete puhul kolme kuuga ning selle aja jooksul peavad kõik tarbimisse lubatud tubakatooted olema märgistatud uue maksumärgiga, mis jõustus samal kuupäeval uue aktsiisimääraga. Alkoholiaktsiisi on tõstetud iga-aastaselt alates aastast 2012 ning all toodud joonisel on näha, et aktsiisimäärade tõusu tulemusel on kõikunud alkoholiaktsiisi kuised laekumised 4 miljoni euro ja 56 miljoni euro vahemikus. Varumise maht sõltub muu hulgas aktsiisimäära suurusel ning kasvu kiirusest. Selle aasta alguses tõsteti sigarettide ja suitsetamistubaka aktsiisimääru, kuid esmakordselt ei toimunud eelnevat suuremahulist varumist. Selle peamise põhjendusena on müüjad välja toonud vana maksumärgiga tubakatoodete kolmekuulise müügipiirangu. Samuti on müümata jäänud toodete maksumärkide vahetamine müüjatele kallis ja ajamahukas. Varude soetamise võimalikkus annab ettevõtjale hoova kasumi optimeerimiseks, kuid muudab keeruliseks maksulaekumise kuised aastatevahelised võrdlused, tarbimise muutuste hindamise ning ka prognooside tegemise. **Joonis 1.** Alkoholiaktsiisi kuine laekumine: jaanuar 2007 — veebruar 2019

Tabel 1. Veebruari maksutulu
Maksuliik (miljonit eurot)

Eelarve 2019

Veebruar 2019

2 kuud 2019

Veebruar võrreldes mullu sama ajaga

2 kuud võrreldes mullu sama ajaga

Aasta prognoosi täitmine

Keskvalitsuse maksud

7 768

524

1 170

14,3%

7,0%

15,1%

Sotsiaalmaks

3 280

264

520

10,4%

11,1%

	15,9%	
Tulumaks		795
		5
	115	
	-144,3%	
	6,8%	
	14,5%	
Füüsilise isiku tulumaks		290
		-17
	24	
	-56,2%	

	120,3%	
	8,4%	
Juriidilise isiku tulumaks		505
		21
	91	
	-21,3%	
	-6,2%	
	18,0%	
Käibemaks		2 550
		169
	358	
	5,5%	

6,2%

14,0%

Aktsiisid kokku

1 069

81

163

24,2%

-3,3%

15,2%

Kütuseaktsiis

584

44

90

4,5%

17,8%

15,4%

Alkoholiaktsiis

230

17

31

185,1%

-50,4%

13,4%

Tubakaaktsiis

220

<p align="right" style="margin: 0px 0px 18px; padding: 0px; border: 0px; vertical-align: baseline; font-style: inherit; font-variant: inherit; font-weight: inherit; font-stretch: inherit; line-height